جمهوري سوچ جي ترجمان

ABC CARTL

Daily AWAMI SOACH Karachi

روزاني

عوامي سوچ

ڪراچي

چيف ايڊيٽر: حاجي محمد حنيف ميمڻ

ايڊيٽر: سيد گل شاه

جلد 16 | سوم 13 اپريل 2026ع بمطابق 24 شوال المڪرم 1447ھ | قيمت: 20 | شمارو 187

تڪرين جنگبندي برقرار رکن، پاڪستان سفارتي ڪوششون جاري رکندو: اسحاق ڊار

آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ جامع ۽ تعميري ڳالهين جا ڪٽرائي دور ٿيا، 24 ڪلاڪ جاري رهندڙ ڳالهيون آج صبح جو ختم ٿيون، فيلڊ مارشل سيد عاصم منير سان گڏجي ڳالهين جي ڪٽرن ئي دوران ۾ سهولت فراهم ڪئي

وزيراعظم جنگبندي جي درخواست قبول ڪرڻ ۽ مثبت ردعمل ڏيڻ تي آمريڪا ۽ ايران جو تورائتو آهي، اهو ضروري آهي ته بئي ملڪ جنگبندي جاري رکڻ جي عزم تي قائم رهن

اميد آهي ته بئي ملڪ خطي ۽ دنيا ۾ پائيدار امن ۽ خوشحالي لاءِ مثبت سوچ سان اڳتي وڌندا، پاڪستان آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ رابطي ۽ ڳالهين جي عمل ۾ سهولت فراهم ڪرڻ ۾ ڪردار ادا ڪندو رهندو

پاڪستان جي درخواست تي آمريڪا جي نائب صدر جي��� وينس ۽ ايراني پارليامينٽ جي اسپيڪر باقر قاليباف جي اڳواڻي ۾ بنهي ملڪن جا وفد پاڪستان آيا ۽ ڳالهين ۾ حصو ورتو

وزيراعظم محمد شهباز شريف جي درخواست تي مثبت ردعمل ڏيندي جنگبندي جي درخواست ۽ اسلام آباد اچڻ جي دعوت قبول ڪرڻ تي بنهي ملڪن جا ٽورا مڃيون ٿا

آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ 24 ڪلاڪ جاري رهندڙ ڳالهيون آج صبح ختم ٿيون، بنهي ڌرين جي وچ ۾ جامع ۽ تعميري ڳالهين جا ڪٽرائي دور ٿيا

ڪٽرن ئي دوران ۾ سهولت فراهم ڪئي، وزيراعظم جنگبندي جي درخواست قبول ڪرڻ ۽ مثبت ردعمل ڏيڻ تي آمريڪا ۽ ايران جو تورائتو آهي

اسلام آباد: نائب وزير اعظم اسحاق ڊار پريس ڪانفرنس ڪندي

رڪوڙي ۾ بن ڌرين وچ ۾ هٿياربند ڪراڙي نتيجي ۾ 3 ڄڻا زخمي: سنڌ جو گهرو وزير

ڪراچي (رپورٽ) سنڌ صوبي جي شهر رڪوڙي ۾ بن گروپن وچ ۾ جهڙي جي نتيجي ۾ 5 ڄڻا زخمي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر20

ڪراچي سميت سڄي دنيا ۾ آنلائن فراڊ ڊيا نيٽورڪ سرگرم

ڪراچي (رپورٽ) ڪراچي سميت سڄي دنيا ۾ آنلائن فراڊ ڊيا نيٽورڪ سرگرم آهي جنهن سوچ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر21

اسلام آباد ۾ ڳالهين بنا معاهدي ختم، "ايران جو سڀ ختم ڪري ڇڏيندا سين": ٽرمپ طوفان آبناءِ هرمز جي ناڪابندي جو حڪم

آمريڪا جي ضرورت ڪان وڌيڪ مطالبن ڪڏهيل فريم ورڪ ۽ معاهدي ۾ رڪاوٽ پيدا ڪئي آهي، آبنائي هرمز ۽ ايٽمي حقن سميت ڪيترن ئي مسئلن ڳالهين ۾ اختلاف پيدا ڪيا آهن

آمريڪا هر اهو ڪجهه گهريو آهي جيڪو جنگ دوران حاصل نه ٿي سگهيس معاهدي تي نه پهچڻ جي باوجود هرمز جي صورتحال تبديل نه ٿيندي آمريڪي نائب صدر جي�� وينس هڪ وفد سان گڏ اسلام آباد پهچي آمريڪا واپس هليو ويو

اسلام آباد ۾ پريڊيهي وزير اسحاق ڊار پريس برينگ ڏيندي، ڳالهين ۾ حصو وٺندڙ آمريڪي ۽ ايراني وفدن جو شڪريه ادا ڪيو ۽ بنهي ملڪن وزيراعظم جي درخواست تي مثبت جواب ڏنو

آمريڪي وفد نائب صدر جي ڊي وينس جي اڳواڻي ۾ پاڪستان آيو، ايراني وفد اسپيڪر باقر قاليباف جي اڳواڻي ۾ ڳالهين ۾ حصو ورتو، ڪيس اميد آهي ته بئي ڌرين ڳالهين جاري رکندا: پريڊيهي وزير اسحاق ڊار

پاڪستان بنهي ملڪن جي وچ ۾ ڳالهين ۾ سهولتڪار ڪردار ادا ڪندو رهندو، ڪيس اميد آهي ته بئي ملڪ خطي ۽ دنيا ۾ پائيدار امن ۽ خوشحالي لاءِ مثبت سوچ سان اڳتي وڌندا

اسان اڳ ٻاڌائين ڪنهن حتمي معاهدي تي نه پهتا آهيون، 21 ڪلاڪن ڪان ڳالهين جاري آهن، مختلف معاملن تي ڳالهين ٿي رهيون آهن، اسان نيڪ نيتي سان ڳالهين ۾ حصو ورتو ۽ پنهنجن شرطن واضح طور تي پيش ڪيون

اسلام آباد (ٻيورو) ايراني ميڊيا جيو ٽيو آمريڪا جي ضرورت ڪان وڌيڪ مطالبن ڪڏهيل فريم ورڪ ۽ معاهدي ۾ رڪاوٽ پيدا ڪئي آهي، آبنائي هرمز ۽ ايٽمي حقن سميت ڪيترن ئي مسئلن ڳالهين ۾ اختلاف پيدا ڪيا آهن، آمريڪا هر اهو ڪجهه گهريو آهي جيڪو جنگ دوران حاصل نه ٿي سگهيس معاهدي تي نه پهچڻ جي باوجود هرمز جي صورتحال تبديل نه ٿيندي، پئنٽاگن ٽرمپ جي پيش ڪيل شرطن تي غور ڪندو رهندو

اسلام آباد: آمريڪا جي نائب صدر جي ڊي وينس پريڊنگ ڏيندي

ايران سان معاهدو ٿئي يا نه ٿئي انهي جي پرواهه نه آهي، اسان جنگ ڪٽي چڪا آهيون:�� ٽرمپ

ايران سان ڊيل ٿي به سگهي ٿي ۽ نه به ٿي سگهي ٿي پر بنهي صورتن ۾ آمريڪا پنهنجي موقف تي قائم رهندو

اسان اهو ڏسي رهيا آهيون ته اڪيان ڇا ٿيندو، ڪاميابي يا ناڪامي منهنجي لاءِ اهم نه آهي

آمريڪا اڃ ئي ايران جي خلاف برتري حاصل ڪري چڪو آهي، ايراني قيادت کي ختم ڪيو ويو آهي

واشنگٽن (ر ن) آمريڪي صدر ونلڊ ٽرمپ ايران سان جاري اهم سفارتي عمل تي خيالن جو اظهار ڪندي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر2

آبنائي هرمز مان گذرندڙ هر جهاز کي نئين ڪنٽرول نظام جي تحت ٽول ڏيڻو پوندو: ايران

آمريڪا، اسرائيلي حملن ۾ تباهه ٿيل آئل ريفائننگ صلاحيت 2 مهينن تائين 70 کان 80 سيڪڙو تائين بحال ٿيڻ جي اميد آهي

اميد آهي ته لاڙان ريفائني جو ڪجهه حصو تقريبن 10 ڏينهن ۾ ٻيهر ڪم شروع ڪري ڇڏيندو

تهران (ر ن) ايراني تيل ٻاٻت نائب وزير محمد صادق عظيمپور جهاز آهي ته آمريڪا، اسرائيلي حملن/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر3

ڪراچي: امير جماعت اسلامي ڪراچي منعم ظفر خان پريس ڪانفرنس ڪندي

ترڪ صدر اسرائيل تي حملي جي ٿمڪي ڏئي ڇڏي

آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ ڳالهين ناڪام ٿيون ته اسرائيل کي ان جي حمايت ڏيڪاري ڇڏيندا سين

انقرا (ر ن) ترڪ صدر رجب طيب اردگان اسرائيلي وزيراعظم کي موجوده دور جو هٽلر قرار ڏيندي اسرائيل تي حملي جي ٿمڪي ڏئي ڇڏي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر18

"ايران جو سڀ ڪجهه ختم ڪري ڇڏيندا سين": ٽرمپ آبناءِ هرمز جي ناڪابندي جو حڪم ڏئي ڇڏي

آمريڪي بحري فوري طور آبناءِ هرمز جي ناڪابندي شروع ڪري ۽ ايران کي ٽول ادا ڪندڙ جهازن کي به روڪيو ويڙهي: آمريڪي صدر ونلڊ ٽرمپ جو اعلان

آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ ڳالهين بنا معاهدي ختم ٿي ويون، توڙي جو گفشن نڪتن تي اتفاق ٿي ويو هو پر ايران جي جوهري پروگرام تي اختلاف برقرار رهيو

آمريڪي بحري جيڪا ڏينا جي بهترين بحري آهي، فوري طور تي آبناءِ هرمز جي ناڪابندي ۽ اتان داخل ٿيندڙ يا نڪرندڙ سڀني جهازن جي ناڪابندي جو عمل شروع ڪري ڇڏي

آمريڪا ۽ ايران وچ ۾ ڳالهين بنا معاهدي ختم ٿي ويون، توڙي جو گفشن نڪتن تي اتفاق ٿي ويو هو پر ايران جي جوهري پروگرام تي اختلاف برقرار رهيو

آمريڪي بحري جيڪا ڏينا جي بهترين بحري آهي، فوري طور تي آبناءِ هرمز جي ناڪابندي ۽ اتان داخل ٿيندڙ يا نڪرندڙ سڀني جهازن جي ناڪابندي جو عمل شروع ڪري ڇڏي

ٽرمپ جو اعلان: آمريڪي صدر ونلڊ ٽرمپ اعلان ڪيو آهي ته آمريڪي بحري فوري طور فارن ٽرٿ سوشل تي جاري ڪيل بيان ۾ چيو ته

آمريڪا ايران جي منطق ۽ اصولن کي سمجهي ورتو آهي: باقر قاليبات

ڳالهين جي عمل کي آسان بنائڻ تي پاڪستان جي ڪوشش جو تورو ادا ڪيو

ڳالهين کان اڳ مون انهي ڳالهه تي زور ڏنو هو ته اسان وٽ نيڪ نيتي ۽ ارادو آهي

اسلام آباد (ٻيورو) ايراني پارليامينٽ جي اسپيڪر آمريڪا سان گڏجهون ڪندڙ ٽيم جي سربراهه محمد باقر قاليبات جو چوڻ آهي ته آمريڪا/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر24

سعودي پاران گوادر ۾ 10 ارب ڊالر جي سيڙپڪاري جو امڪان

سعودي آرامڪو پاڪستاني ڪمپنين سان گڏجي هڪ ريفائني قائم ڪرڻ جو رادو رکي ٿي

پاڪستاني ڪمپنين ۾ پي ايس او، او جي ڊي سي ايل، پي پي ايل ۽ جي ايچ جي ايل شامل آهن

تندو الهيار: صدر آصف علي زرداري گورنر راڻيس غلام قادر مري ۽ تعزيت ڪندي

رياض (ر ن) سعودي عرب گوادر ۾ اڪل ريفائني قائم/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر23

ٽيڊيئي اسرائيل تي حملي جي ٿمڪي ڏئي ڇڏي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر18

حڪومت ۽ فيلڊ مارشل جي امن ڪوششن کي هميشه ياد رکيو ويندو: فيصل ڪريم ڪنڈي

هن وقت دنيا جون نظرون آمريڪا ۽ ايران جي وچ ۾ ڳالهين تي لڳل آهن

دوست ۽ دشمن به هڪ ٻئي جي تعريف ڪرڻ تي مجبور ٿي ويا آهن، پاڪستان جو مستقبل روشن آهي

حڪومت ۽ فيلڈ مارشل سيد عاصم منير جون امن ڪوششون هميشه ياد رکيون ويندڙيون

ڪوهاٽ (ر ن) خيبر پختونخواهه جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڈي ڪوهاٽ سيد عاصم منير جون امن ڪوششون هميشه ياد رکيون ويندڙيون خيبر پختونخواهه جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڈي ڪوهاٽ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر26

سيڪنڊري ايجوڪيشن بورڊ ڪراچي هر يونيورسٽيز هڪ اعلیٰ سطحي ٽيڪنيڪل ڪميٽي قائم ڪري ڇڏي

ڪميٽي 15 ڏينهن اندر پنهنجي تحقيقات مڪمل ڪري رپورٽ صوبائي وزير کي پيش ڪندي

ڪميٽي جي ڪنوينر يونيورسٽيز واري ڪائي ۽ بورڊز وارو اسپيشل سيڪريٽري ۽ ايڊيشنل سيڪريٽري بورڊز بطور ميمبر شامل هوندا

چيئرمين ٽيڪنيڪل بورڊ ۽ ايڊيشنل سيڪريٽري (بورڊ) بطور ميمبر شامل هونداٿحقيقاتي ڪميٽي ان ڳالهه جو جائزو وٺندي

ڪراچي (رپورٽ) سيڪنڊري ايجوڪيشن بورڊ ڪراچي ۾ امتحاني مرڪز جي تبديلي ۽ سيٽن جي تعداد ۾ اضافي جو اعلان ڪيو آهي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر27

پني ڌرين ڪجهه معاملن تي اتفاق ڪيو

پهچي ديون هيون، بن نن اهم مسئلن تي ڊيل نه ٿي سگهي: اسرائيلي وزيراعظم

تهران (ر ن) ايران جي پرڏيهي وزارت جي ترجمان اسماعيل بقائي چيو آهي ته آمريڪا ۽ ايران /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر28

ڪراچي ۾ اڄ ڪان اڳاري تائين گرمي ۾ اضافي جو امڪان

عمان جي سامونڊي علاقي پرسان اينٽي سائيڪلونڪ گردش موجود آهي

جنهن سبب سامونڊي هوائون متاثر ٿيڻ جو امڪان آهي

ڪراچي (رپورٽ) ڪراچي سميت سنڌ ۽ بلوچستان جي مختلف علائقن ۾ گرمي پد ۾ اضافي جو سلسلو جاري رهڻ جو امڪان آهي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر29

نمائندا گهرجن

روزاني عوامي سوچ ڪراچي کي سچي سنڌ مان نمائندا گهرجن

نمائندگي جا خواهشمند رابطو ڪن

جمهوري سوچ جي ترجمان
ABC CARTL
Daily AWAMI SOACH Karachi
روزاني عوامي سوچ ڪراچي
چيف ايڊيٽر: حاجي محمد حنيف ميمڻ
ايڊيٽر: سيد گل شاه

صحافت سان وابسطه خواهشمند هيٺ ڈنل واٽس ايپ نمبر تي رابطو ڪن

رابطي لاءِ

0300 3924502/ 03072308754

پاڪستان جي سفارتي ڪاميابي تي پرڏيهه ۾ رهندڙ پاڪستانين جو ڳاڻ فخر سبب اڀري ٿيو آهي: اوورسيز پاڪستانين

پاڪستان جي قيادت عالمي سطح تي ملڪ جي هاڪاري تصور کي نئين بلندين تائين پهچايو آهي

پاڪستان جي ڪامياب سفارتڪاري دنيا جي تاريخ جو اهم باب ثابت ٿي آهي

پاڪستان جي اها ڪاميابي قومي غيرت ۽ وقار جي عڪاسي ڪري ٿي پاڪستان جي سڳاڻپ امن ۽ استحڪار کي هٿي رائڻ سان ڳنڍيل آهي

اسلام آباد (ٻيورو) پاڪستان جي سفارتي ڪاميابي تي پرڏيهه ۾ رهندڙ پاڪستانين جو ڳاڻ فخر سبب اڀري ٿيو آهي. پاڪستان جي قيادت عالمي سطح تي ملڪ جي هاڪاري تصور کي نئين بلندين تائين پهچايو آهي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر4

لاهور: گورنر پنجاب سردار سليم حيدر خان سان لاهور چيمبر جو صدر ملاقات ڪندي

پاڪستان سميت سڄي دنيا ۾ انساني خلاڦي اڳاڻ جو عالمي ڏينهن ملهايو ويو

ڳڻپيل جي لحاظ ٻڌ انساني خلاڦي اڳاڻ جو ڏينهن ٻوري ڳاڻين جي پهرين خلاڦي سفر جي ياد ۾ ملهايو ويندو آهي

خلاڦ ٻوسنوڙ ڏين ذريعي پهرين پيرو خلاڦ ۾ اڳاڻ ڪئي ۽ هڪ ڪلاڪ 48 منٽن ۾ زمين جو رڪو مڪمل ڪيو

اسلام آباد (ٻيورو) پاڪستان سميت سڄي دنيا ۾ انساني خلاڦي اڳاڻ جو عالمي ڏينهن ڪالهه ملهايو ويو ان ڏينهن کي ملهائڻ جو مقصد سائن/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر16

خدمتن جي شعبي جي رواڻگي واپار ۾ 18.31 سيڪڙو اضافو

8 مهينن جو 2025ع کان فبروري 2026ع ۾ دوران شعبي جن خدمتن 646 ارب ڊالر تائين پهچي ويون

خدمتن جي شعبي جي رواڻگي واپار رمان 5.46 ارب ڊالر جو رهيا سنا واردو ٿائڻ ڪمايو ويو هو

اسلام آباد (ٻيورو) خدمتن جي شعبي جي رواڻگي واپار جو حاري مالي سال دوران 18.31 سيڪڙو اضافو ٿيو آهي شماريات اداري (پ)/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر15

اين ڊي اي آر جو مختلف علائقن ۾ برسات جو الرٽ جاري، شهرين کي چوڪس رهڻ جي اپيل

شهرين کي احتياطي تدبيرون اختيار ڪرڻ، محتاط رهڻ ۽ متوقع موسم لاءِ تيار رهڻ جي تاڪيد ڪئي

جابلو علائقن ۾ ان دوران آنڌاري ۽ ڳڙو پوڻ سان گڏو گڏ برفباري به متوقع آهي

اسلام آباد (ٻيورو) نيشنل ڊيزاسٽر منيجمينٽ اٿارٽي (اين ڊي اي آر اي) گلگت بلتستان، خيبرپختونخوا، آزاد جمون ڪشمير ۽ پنجاب ۾ /ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر14

وينام ۾ هاءِ اسپيڊ ريلوي لائن جي تعمير شروع

گاڏي واري شهر هنوئي کي باڪ نن صوبي، هاءِ فونگ شهر ۽ ڪوانگ نن صوبي سان گڏيندي

پرڏيهي ميڊيا مطابق اها ريلوي لائن ڊيل ٽريڪ معياري گيج ۽ برقي نظام تي بڌل هوندي

هنوئي (ر ن) وينام پنهنجي پهرين هاءِ اسپيڊ ريلوي لائن جي ٻاڌاڪاءَ تعمير شروع ڪري چڪي آهي جيڪا اٽڪل 120 ڪلوميٽر ڊگهي هوندا/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر13

ڪراچي ۾ دهشتگردي جي تنظيم ساز گروپ گرفتار

رينجرز ۽ سي ٽي� سي پاران سائيٽ ايريا ۾ آپريشن ڪيو ۽ گهريل دهشتگرد کي گرفتار ڪيو

گرفتار ٿيل دهشتگرد، نور عالم عرف رفاد، جو تعلق فتنه الخوارج سان آهي

ڪراچي (رپورٽ) رينجرز هڪ دهشتگرد کي گرفتار ڪيو آهي جيڪو ڪراچي ۽ دهشتگردي لاءِ هڪ گروپ منظم ڪري رهيو هو رينجرز ترجي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر12

حيدرآباد: پوليس جي ڪارروائي ۾ هٿ آيل هٿيار جو ڍڳ

حيدرآباد پوليس غيرقانوني هٿيارن جي منتقلي واري ڪوشش ناڪام بنائي ڇڏي، وڏي مقدار ۾ هٿيار ۽ گوليون هٿ

ايس ايچ او عباس بجيرجي اڳواڻي ۾ پوليس ڳجهي اطلاع تي قومي شاهراهه تي ڪارروائي ڪري مزدا کي روڪي ورتو

پوليس ڪاڈين جي تلاشي دوران 199 شارٽ گنز، 361 پستول، 50 رائفلز سميت هزارين گوليون هٿ ڪري ورتيون آهن

گرفتار جوابدارن ۾ سڪندر آفريدي، ظفر شاه، علي رضا شاه ڪاشف شاه ۽ ڊرائيور عرفان ڪريجو شامل آهن

حيدرآباد (رپورٽ) حيدرآباد پوليس غير قانوني هٿيارن جي منتقلي جي ڪوشش ناڪام بنائي ڇڏي. ڊي جي حيدرآباد ڪرنل رڻجي مقدار ۾ هٿيار ۽ گوليون هٿ ايس ايچ او عباس بجيرجي اڳواڻي ۾ پوليس ڳجهي اطلاع تي قومي شاهراهه تي ڪارروائي/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر11

زرداري ۾ ڏيڻا برادري ۾ جهيڙو هڪ جشن مارجي ويو

شهدادپور (رپورٽ) ڏيڻا چوڪ تي زرداري ۽ ڏيڻا برادري جي بن ڌرين ۾ جهيڙو ۾ ٽيل فائرنگ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر7

سنڌ مدرسن الاسلام ڪراچي يونيورسٽي جي ٽائڪن جو اڳاڻڻ ۽ نهيد الڳاري جي ميٽ تقاريب جا انتظامي مظاهرا

ڪراچي (رپورٽ) سنڌ مدرسن الاسلام ڪراچي يونيورسٽي جي شاگردن پاران گذريل اڄ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر8

بلوچستان جي رڌي وزير پاران ڳاڻ گنجي ۾ فائرنگ جي واقعي جو نوٽيس، گهرو ڪاٺي ۽ آڇي پوليس کان رپورٽ طلب

ڪوئٽا (ر ن) بلوچستان جي رڌي وزير ميرسرفراز بگٽي ڪوئٽا جي علائقي هزار گنجي ۾ فائرنگ/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر9

ڪراچي: گورنر سنڌ نهال هاشمي سان فيصل آباد چيمبر آف ڪامرس جو صدر ملاقات ڪندي

ڪراچي ۾ رينجرز سي ٽي� سي ڪارروائي، فتنه الخوارج جو انتهائي گهريل دهشتگرد گرفتار

انتهائي گهريل دهشتگرد نور عالم عرف رفاد ولد ماروت خان کي گرفتار ڪري ورتو

گرفتار ٿيل دهشتگرد جي قبضي مان هٿيار، ايمونيشن ۽ ٻارودي مواد به هٿ ڪيو ويو

ڪراچي (رپورٽ) پاڪستان رينجرز (سنڌ) ۽ سي ٽي پوليس ڪمپني جاني جي بنياد تي گذيل ڪارروائي هڪندي ڪراچي جي علائقي سائيٽ ايريا/ڏسو صفحو 2 بقايا نمبر10

جمہوری سوچ ترجمان
Daily
AWAMI SOACH
Karachi
روزنامہ
عوامی سوچ
کراچی
چیف ایگزیکیوٹو : سید شفقت حسین شاہ شیرازی
سوموار 13اپریل 2026 بمطابق 24شوال المکرم 1447ھ

سنٹ م چوکرین لاءِ ڈیجیٹل خواندگی جی اہمیت

ڈاکٹر زاھد حسین سھتو

اج جی جدید دور ء رگو پڑھن ء لکن جائن کافی ناھی رھین. پر ڈیجیٹل خواندگی یعنی کمپیوٹر، اسمارٹ فون، انٹرنیٹ ء آن لائین وسیلن جو محفوظ ء اثرائتو استعمال سگھ انتھائی ضروری بنجی ویو آھی مھارت ء رگو تعلیم کی بھتر بنائی ٹی. پر مستقبل جی روزگار ء ذاتی ترقی لاءِ بہ بنیادی حیثیت رکی ٹی خاص طور سنڌ جی چوکرین لاءِ ڈیجیٹل دنیا ھک نئین امید ء موقعن جو در کولی ٹی. جتی ھو تعلیم، جاٹ ء خودمختیاری حاصل کری سگھن ٹیون سنڌ جی گوٹائن علاقن ء جتی اسکولن تائین پھچڻ کی اڃا بھترین ٽرانسپورٽ جی سھولت نٿی ملی سگھی ٽی، ڈیجیٽل سنڌ زندگیءَ ۾ مھمت تبديلي آڻي سگھي ٿي.

تنھن ھوندي ء، سنڌ ۾ چوڪرين جي ڊيجيٽل تعليم کي ڪيترين ئي رنڊڪن کي منھن ڏيڻو پوي ٿو گوٺن جي اسڪولن ۾ بنيادي سھولتن جو ڪوٽ آھي. جتي ڪيترين ئي اسڪولن ۾ ڪمپيوٽرن جا ليبارٽريز، ڪورسز، صحت بابت جاڻ ۽ سھولتن تائين ۽ رسائي جا ڪو سگھن ٿيون، جيڪا سنڌن زندگيءَ ۾ مثبت تبديلي آڻي سگھي ٿي.

تنھن ھوندي ء، سنڌ ۾ چوڪرين جي ڊيجيٽل تعليم کي ڪيترين ئي رنڊڪن کي منھن ڏيڻو پوي ٿو گوٺن جي اسڪولن ۾ بنيادي سھولتن جو ڪوٽ آھي. جتي ڪيترين ئي اسڪولن ۾ ڪمپيوٽرن ليب نٿا ھجن ۽ ڪيترن ئي اسڪولن ۾ بجلي جو مسئلو ٿيندو آھي، جيڪو ڊيجيٽل تعليم کي متاثر ڪري سگھي ٿو. ان سوا، ڪيترن ئي شاگرد پنھنجي گھرن ۾ انٽرنيٽ جي سھولت نٿا رکن، جيڪا آن لائين تعليم ۾ رڪاوٽ پيدا ڪري سگھي ٿي. ھن کان علاوہ، ڪيترن ئي استاد پاڻ ڊيجيٽل مھارتن کان واقف نٿا ھجن، جنھن سبب ھن جديد ٽيڪنالاجي کي پڙھائي ۽ شاگردن کي رھنمائي ڪرڻ ۾ مشڪلي پيدا ٿيندي آھي. ان سوا، ڪيترن ئي شاگردن کي ڪمپيوٽر ۽ انٽرنيٽ تائين رسائي حاصل ناھي، جيڪا سنڌ جي ڊيجيٽل تعليم جي ترقي ۾ وڏي رڪاوٽ آھي. ھن سڀ کان اھم مسئلو اھو آھي ته ڪيترا شاگرد ڊيجيٽل تعليم کي سمجھڻ ۽ استعمال ڪرڻ جو موقعو ملي سگھي ٿو پرائيويٽ اسڪولن ۾ معياري تعليمي مواد تائين رسائي ۾ مڪمل فرق آھي. جيڪو سنڌي گاھاڻيئنڊ چوڪرين لاءِ ڪافي مھنگو ٿي پوي ٿو، جڪا ڪيترن ئي شاگردن لاءِ ڊيجيٽل تعليم تائين پھچڻ ۾ رڪاوٽ پيدا ڪري سگھي ٿي. ان کان علاوہ، ڪيترن ئي استاد پاڻ ڊيجيٽل ٽيڪنالاجي کي پڙھائي ۽ شاگردن کي رھنمائي ڪرڻ ۾ مشڪلي پيدا ٿيندي آھي. ان سوا، ڪيترن ئي شاگردن کي ڪمپيوٽر ۽ انٽرنيٽ تائين رسائي حاصل ناھي، جيڪا سنڌن زندگيءَ ۾ مثبت تبديلي آڻي سگھي ٿي.

بقایا | عوامي سوچ | 01

قد کیو ویو تقریب ۾ پیپلزپارٽي تعلقہ صدر حاجي محمد رفیق پرڳڙي ۽ بدین ضلعي وائیس چیئرمین فدا حسین میندرو مهمان خاص طور شرکت کئي. جڏهن تہ رئیس رضوان احمد پرڳڙي، رئیس ندیم ساگر پرڳڙي، اسسٽنٽ ڊائريڪٽر ايجوکيشن سائين ڏاڏهون مل ، سائين امير علي نوندائي، لچمن داس ميگهواڙ سميت بين معزز شخصيتن، پچماڻي ڪميونٽي جي بزرگن ۽ نوجوانن وڏي اڻڪ ۾ شرڪت ڪئي ان موقعي تي تعليم جي ميدان ۾ نمايان ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ پچماڻي ڪميونٽي جي شاگردن کي مهمانن پاران شيلڊون ۽ انعام ڏئي سندن حوصلا افزائي ڪئي وئي.تقريب جي پچائي تي ميزبانن طرفان آيل مهمانن کي سنڌ جي رواياتي ثقافت موجب اجرڪن ۽ لونگيون تحفي طور پيش ڪيون ويون

بقایا | عوامي سوچ | 02

علاڻتي ۽ خوف ۽ ڏهڪاءُ پڪزڪي ويو، صحافي برادري سخت احتجاج ڪيو پي ايف يو جي يونٽ صدر رمضان شورو، پريس ڪلب سيڪريٽري مظفر رند، غلام قادر شورو ۽ عبدالحفيظ ميمڻ جي اڳواڻي ۾ صحافين احتجاجي ريلي ڪڍي ايس ايس پي آفيسس آڏو ڌرڻو هنيو مظاهري ۽ شعيب ڪيريو، اويس ملاح، ساحل اياز، غلام مصطفيٰ ڪاٽيار، نور حسن باڳاڻي، پير بخش، عبدالقادر ڪوريجو ۽ اڪبر مڱڻهار سميت وڏي اڻڪ ۽ صحافين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي مختلف سياسي ۽ سماجي اڳواڻن، جن ۾ پير احمد سعيد جان سرهندي، زاهد جسڪاني، دودو هاليپوٽو ۽ گلشير ڪولاڇي شامل هئا، صحافين سان يڪجهتيءَ جو اظهار ڪندي واقعي جي مذمت ڪئي. جسٽر اڳواڻن جاويد هاليپوٽو، پيو ڏالفقار پرڳڙي، رضا پرهيارُ ۽ قومي ڪارڪن زوهيب جمالي چيو تہ صحافي تي حملو آزاد صحافت تي حملو آهي. متاثر صحافي قاضي شمس الزام هنيو آهي تہ ٻاڦر شخصيتن ۽ ايم پي اي خير سومرو پوليس تي ڏهاءُ وجهي مٿس ۽ سندس ڪهرپاتيين تي ڪوڙا ڪيس داخل ڪرايا آهن. پي ايف يو جي صدر رمضان شورو الزام لڳايو تہ ايس ايچ او تنڊو غلام حيدر زخميين کي ميڊيڪل ليٽرجاري ڪرڻ بدران مٿن تشدد ڪيو ۽ ڪين غيرقانوني طور لاڪ اپ ۾ بند ڪيو.جيڪو قانون جي ڪليل پڇڙيءَ آهي جاويد هاليپوٽو موجب، قاضي شمس کي منشيات فروشن خلاف خبرون شايع ڪرڻ سبب نشانو بڻايو ويو آهي. مظاهرين آئي جي سنڌ ۽ ڊي آئي جي حيدرآباد کان مطالبو ڪيو آهي تہ فوري طور ڪوڙا ڪيس ختم ڪري اصل جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ بدران متاثر خاندان کي تحفظ فراهم ڪيو وڃي

بقایا | عوامي سوچ | 03

جي شرڪت سجاول ۽ ڳجاڻي ملاح برادري جو معزز نياز احمد ڳجاڻي ملاح ڪجھ ڏينهن بيمار رهڻ بعد هن فاني جهان مان لاڏاڻو ڪري ويو سندس جنازي ۾ ڪراچي، ٺٽو، سنڌس جنازي ۾ شرڪت ڪرڻ لاءِ ڪراچي، ٺٽو، سنڌ جي پريس سيڪريٽري ۽ اڌ سيڪريٽري ڊاڪٽر ڊالفقار ميمڻ ۽ سياسي سماجي ماڻهن علاقيتي واسين ۽ ملاح برادري جي ماڻهن وڏي تعداد ۾ شرڪت ڪئي

بقایا | عوامي سوچ | 04

جون ڀرادارتون وڏي ويون آهن، ۽ آوارا چور، لٽيرا ۽ موالين جا ٽولا هني اڇي چرس، افيون، شراب، شيشو ۽ ٻين نشي وارين شيون وڪرايندڙن نظر اچن ٿا ڪڏهن ڪڏهن گودام جون چٽيون ۽ ديوارون زور دار ڌماڪن سان ڪري پون ٿيون، جنهن سبب سڄي علاقي ۾ خوف ۽ هراس پکڙجي وڃي ٿوان حوالي سان فوڊ گودام جي اسسٽينٽ ڪمشنر حسن ٻڌايو تہ مان گذريل 16 سالن کان هتي انچارج آهيان. پر هن عرصي دوران ڪو بہ مرمتي ۽ تعميري ڪم نہ ٿيو آهي هن وقت سڄي ملڪ ۾ ڪڻڪ جو ڪوٽ جي هن فوڊ گودام ۾ هڪ بوري ڪڻڪ نہ پهتي آهي نئون ڪوٽ جو هي گودام، جيڪو ضلعي ميرپورخاص جو هڪ اهم فوڊ گودام سمجهيو ويندو هو ماضي ۾ ڪڻڪ جي هر سيزن دوران لکين بورين جو خريداري لاءِ مشهور هو. جتي سرڪاري اڳهن تي ڪڻڪ جي خريد و فروخت ٿيندي هئي 1964ع ۾ تعمير ٿيل هي گودام هن وقت مڪمل تباهي جو شڪار ٻڌجي چڪو آهي. تہ چار ديواري سلامت آهي. تہ ڪا بنيادي سهولت موجود آهي. اهڙن جڏهن تہ گودام جو لوهي سامان ۽ ٻيو قيمتي سامان پن چوري ٿي چڪو آهي 62 سالن کان قائم هن تاريخي گودام ڏانهن تہ سنڌ حڪومت ۽ نہ ئي فوڊ ڪاٿي پاران ڪا بہ توجھ ڏني وڃي آهي. لاڳيتو بي ڊياني سبب گودام ڏينهون ڏينهون وڌيڪ تباهي جو شڪار ٿيندو پيو وڃي. سماجي اڳواڻن، ڀاڻارين ۽ شهرين حڪومت کان پرزور مطالبو ڪيو آهي تہ فوڊ گودام جي ڪري پيدا ٿيندڙ، چٽين ۽ ٻين تباهہ ٿيل حصن جي فوري مرمت شروع ڪئي وڃي، جيئن امڪاني وڏن حادثن کان بچي سگهجي ۽ ڪڻڪ جي خريد و فروخت جو عمل ٻيهر بحال ٿي سگهي.

بقایا | عوامي سوچ | 05

نهنجي رهاڻسي ڪمري مان گولي لڳل لاش هٿ آيو آهي ان ڏس ۾ فوري نوجوان جي ڀاءُ شڪيل احمد بروهي ٻڌايو تہ سندس ننڍو ڀاءُ عمران علي بروهي بلوچستان ۾ درزڪو ڪم ڪندو هو جنهن جو گذريل رات مبينا طور گولي لڳل لاش ملڻ آهي هن جيڪو تہ واقعي بابت خضدار پرسان نال پوليس جاچ ڪري رهي آهي هن وڌيڪ چيو تہ ٻاءُ جي تيجهہ گذرڻ بعد هو پاڻ بلوچستان وڃي وڌيڪ جاچ ڪرائيندو تہ واقعہ خودڪشي آهي يا قتل. هوڏانهن فوتي نوجوان جو مڙهہ ڏاڪري پرسان ڪوٽ ملنڪ بروهي پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو. جڏهن تہ سجي علاقتي ۾ سوڳ وارو ماحول ڇانيل آهي

بقایا | عوامي سوچ | 06

پهتي، جتي جوابدارن پوليس تي فائرنگ شروع ڪري ڏاڍي پوليس بہ جوابي فائرنگ ڪئي، جنهن دوران ڪافي دير تائين فائرنگ جو سلسلو جاري رهيو ۽ وڏيڪ نفري بہ طلب ڪئي وئي.پوليس دعوي ڪئي آهي تہ مقابلي دوران 4 جوابدار مارجي ويا. جن جا لاش پوسٽ مارٽم لاءِ سول اسپتال حيدرآباد منتقل ڪيا ويا. لاشن کي تنڊو جام، راهوڪي ۽ تنڊو يوسف تائين ٻن ايس ايچ او جي نگراني هيٺ اسپتال آندو ويومارجي ويل جوابدارن جي سڃاڻپ عبدالقدوس لاشاري، اسد بوزدار، عبدالجبار سبزوئي ۽ عرفان بليدي طور ڪئي وئي آهي.پوليس موجب انهن جوابدارن تي ڪراچي سميت سنڌ جي مختلف تائين تي قرءِ پين ڏوهن جا ڪيترائي ڪيس داخل هئا. پوليس طرفان جاري ڪيل ڪرنل رڪارڊ موجب عبدالقدوس لاشاري خلاف مختلف ضلعن ۾ 12 ڪيس، اسد بوزدار خلاف ڪراچي جي ٽن تائين تي 3 ڪيس، عبدالجبار سبزوئي خلاف 4 ڪيس ۽ عرفان بليدي خلاف پڻ 3 ڪيس داخل ٿيا آهن.پوليس ڪئي آهي تہ مقابلي دوران ڪل 7 جوابدارن پوليس تي فائرنگ ڪئي. جن مان 4 مارجي ويا جڏهن تہ 3 فرار ٿي ويا. جن ڇوٽا لاءِ ڪارروائي جاري آهي.

بقایا | عوامي سوچ | 07

ڪرڻ جو اعلان ڪيو آهي.جي يو نماز ڳوٺ موتي جو ڳجھو ۽ اڌا ڊاڪٽراي جي انصاري چيو آهي تہ 15 اپريل 2026 تي سکر ڪان سجاڳيءَ مهم شروع ڪئي ويندي. جڏهن تہ 16 اپريل تي ڳهوٽڪي 19 اپريل ڪنڊڪوٽ ڪشمور،20 اپريل جيڪب آباد، 21 اپريل ڪاڪرين، 22 اپريل قمبر شهدادڪوٽ، 23 اپريل لاڙڪاڻو، 26 اپريل دادو، 27 اپريل نوشهروفيروز، 28 اپريل خيرپور، 29 اپريل نواب شاهہ ۽ 30 اپريل سانگهڙ ۾ ڊورا ڪيا ويندا.جڏهن تہ 3 مئي تي ميرپورخاص، 4 مئي عمرڪوٽ، 5 مئي ٽڻياڻي، 6 مئي بدين، 7 مئي ٺٽو، 10 مئي سجاول، 11 مئي تنڊو محمد خان، 12 مئي تنڊو الهيار،13 مئي مٽياري،14 مئي جامشورو ۽ 16 مئي تي حيدرآباد ۽ پوءِ ڪراچي تي 17 مئي تي اوير ڪراچي، 18 مئي اولهہ 19 مئي ڏکڻ، 20 مئي ڪيماڙي 21 مئي ملير، 23 مئي ڪورنگي ۽ 24 مئي تي سينٽرل ڪراچ ضلعن ۽ عوامي رابطا مهر جاري رهندي هن مهر جو مقصد امن عالم اجتماع ۽ ڪي ڪامياب ٻڌائڻ. عوام ۾ شعور پيدا ڪرڻ ۽ لکين عوام جي شرڪت ڪري يقيني ٻڌائڻ آهي جي.يو آءِ سنڌ جو اميد

مولانا عبدالقيوم هاليجي ۽ پيا اڳواڻ پڻ هر ضلعي ۽ ضلعي ۽ تمام تعلقن جي مجلس عمومي کي صبح جو خطاب ڪندا ۽ ان بعد پريس ڪانفرنس ڪندا. هن عظيم الشان ڪانفرنس ۾ ڪعبت الله مسجد نبوي ص، مسجد اقصي، دارلعلوم ديوبند سميت دنيا جي مختلف ملڪن جا امن جا سفير شرڪت ڪندا

بقایا | عوامي سوچ | 08

جو سماجي اڳواڻ حاجي جاويد اقبال (ببلي)، عارف قائمخاني، اسحاق قائمخاني سميت علاقتي جي معززن ۽ شهرين جي وڏي اڻڪ شرڪت ڪئي سنگ بنياد رکڻ کان پوءِ منصوبي جي نمائندن قاري عبدالستار پاران دعاءِ خير ڪرائي وئي هن منصوبي تحت فلاحي اسپتال، اسڪول، ووڪيشنل سينٽر ۽ رهائشي ڪالوني تعمير ڪئي ويندي، جيڪا لڳ ڀڳ ساڍا چار ايڪڙ ايراضيءَ تي مشتمل هوندي تقريب ڪي خطاب ڪندي مقررين چيو تہ هي منصوبو علاقتي جي پسماندہ ماڻهن لاءِ صحت، تعليم ۽ هنر جا موقعا فراهم ڪرڻ ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو.منتظمين موجب هن نيڪ ڪم ۾ مخير حضرات جو تعاون جاري آهي. پر منصوبي جي مڪمل ٿيڻ تائين وڌيڪ مالي مدد جي ضرورت رهندي صوبائي وزير مير طارق علي خان تالپور ميڊيا سان ڳالهائيندي يقين ڏياريو تہ هو هن منصوبي جي تڪميل لاءِ سرڪاري سطح تي هر ممڪن سهڪار فراهم ڪرڻ جي ڪوشش ڪندو.مقامي ماڻهن هن فلاحي قدم کي ساراهيندي اميد ظاهر ڪئي تہ منصوبي جي بروقت تڪميل سان نئون ڪوٽ ۽ پرپاسي وارن علاقن جي رهواسين کي اهم سهولتون مهيا ٿيندڙ ڪيون

بقایا | عوامي سوچ | 09

تن ڏينهن کان پراسرار نموني گم ٿي ويو نوجوان جا وارث سخت پريشان ٿي ويا آهن ان ڏس ۾ نوجوان جي ڀاءُ زبير احمد لاڙڪ جو چوڻ هو تہ سندس ڀاءُ 3 ڏينهن اڳ ڊرگاه سڪيون پور تي زيارت ڪرڻ لاءِ ويو هو جنان هو پراسرار نموني گم ٿي ويو آهي ۽ سندس ڪو موبائل نمبر بہ لڳاتار بند پيل آهي جنهن ڪري اسين سڀ ڪٿم جا پاڻي تمام گهڻو پريشان آهيون جڏهن تہ اهڙو اطلاع احمدپور تائين تي بہ ڏنو ويو آهي ان موقعي تي هن ايس ايس پي خيرپور ۽ ٻين وس وارن کان مطالبو ڪيو تہ سندس ڀاءُ جي ڳولها ۽ مدد ڪري پريشاني ختم ڪئي وڃي.

بقایا | عوامي سوچ | 10

ڪندي محمد مبين پنهور چيو تہ گوٺ جي وڏيري رمضان پنهور، هارون، ايوب، ابراهيم پنهور، قادر بخش، مبارڪ، غلام مصطفيٰ پنهور، مجيب پنهور ۽ ٻين اڄ سون مڏان لوهي شيخن سان حملو ڪري رٽورٽ ڪري مونکي زخمي ڪيو آهي، هنن چيو تہ خدا آباد جي پرسان درگاه سيد علي موسيٰ ۽ درگاه سيد نور شاهہ جي قديمي قبرستانن مان وڻ وڍي ۽ قبرستان ۽ زمين تي قبضو ڪري رهيا آهن منع ڪرڻ تي مهن مون تي حملو ڪري زخمي ڪيو آهي، هي هاڻ مونکي مارڻ جي ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن. هنن چيو تہ قبرستان جي زمين تي قبضو ڪندڙ وڏيري رمضان پنهور جي پٽ شير خان کي اڳوڻي ايس ايس پي ڊاڪٽر قمر تي پوليس مقابلي ۾ زخمي ڪيو هو. سموريا عادي ڏوهاري آهن. جيڪي سزائون ڪاٽي جيلن مان آزاد ٿيا آهن، پهرين بہ درگاه سيد علي موسيٰ تي قبضو ۽ وڻ وڍڻ خلاف مٿن خدا آباد تائي تي ايف آءِ آر داخل ٿيل آهي جنهن ڪيس ۾ 7 جڻا جوابدار طور نامزد آهن. مون مٿان حملو ڪندڙ ڳوٺ جي مسجد مان ۽ ٻيتري ڄوري ڪئي آهي. هنن آءِ جي سنڌ، ڊي آءِ جي حيدرآباد ۽ ايس ايس پي ڊاڊو کان مطالبو ڪيو تہ ڳوٺ جي قديمي قبرستانن مان وڻ وڍي وڪرو ۽ قبرستان جي زمين تي قبضو ڪندڙ ۽ مون مٿان مارڻ جي نيت سان حملو ڪندڙن خلاف ڪيس داخل ڪري قبرستانن جي زمين تان قبضو خترڪرايو وڃي.

بقایا | عوامي سوچ | 11

ڊي اي ايريگيشن ويسٽ جمڙئو ميرپورخاص جي مبينا غيرقانوني ڪارروائين خلاف احتجاجي مظاهرو ڪيس مظاهرين انور خواجہ، عالم خان بروهي، دائود خان مري، محمد بروهي ۽ سانول مري جو چوڻ هو تہ واٽر ڪورس جا دروازا هيوي مشينري ذريعي بند ڪيا ويا جن ڪيترا ڪسان ايس سان سراسر ناانصافي آهي. هنن ايريگيشن ڪاتي جي اهڙي عمل خلاف سخت نعرباز ڪيو آهي. ان موقعي تي مظاهرين چيو تہ نمبر مقرر ٿيل آيس ڊي او جي ناجائز قدمن سبب زرعي پاڻي جي فراهمي متاثر ٿي رهي آهي جنهن ڪري آباڪارن کي سخت پريشانين کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي. هنن وزيراعليٰ سنڌ، صوبائي وزير ايريگيشن ۽ ڊائريڪٽر نارا ڪينال ميرپورخاص کان فوري نوٽيس وٺڻ انصاف فراهم ڪرڻ جو مطالبو ڪيو. مظاهرين چيو تہ جيڪڏهن جائز مطالبا تہ مڃيا نہ وڃي صورت ۾ قول پلاڙہ روڊ بلاڪ ڪري احتجاجي ڌرڻو هنيو ويندو

بقایا | عوامي سوچ | 12

ڪ ۽ ساڳ گاهہ وڏي مقدار ۾ وڏي ويو آهي واهہ جي اهڙي خراب حالت سبب پاڻي جي رواني تقريباً متاثر ٿي چڪي آهي. جنهن جو سڌو اثر علاقتي جي زرعي زمينن ۽ آباڪارن جي معيشت تي پئجي رهيو آهي علاقتي جي هارين ۽ مزدورن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو تہ مهراب واهہ سنڌ فصلن لاءِ اهم پاڻي جو ذريعو آهي. پر گذريل ٽن سال کان صفائي نہ ٿيڻ ڪري واهہ ۾ پاڻي جو وهڪرو تمام گهٽجي ويو آهي هن سال ڪيترا ٻڌايو تہ واهہ ۾ وڏندڙ ساڻو گاهہ ۽ گندگي پاڻي جي وهڪري کي روڪي ڇڏيو آهي. جنهن ڪري زمينن تائين پاڻي پهچڻ ۾ سخت ڏکيائيون پيش اچي رهيون آهن. نتيجي طور فصل سڪي رهيا آهن ۽ پيداوار ۾ بہ نمايان گهٽتائي اچي رهي آهي هارين وڌيڪ چيو تہ هو ڪيترائي ڀيرا ايريگيشن ڪاتي جي لاڳاپيل عملدارن کي شڪايتون ڪري چڪا آهن. پر افسوس جو هن وقت تائين ڪو بہ اثر انڪو قدم نہ کنيو ويو آهي هنن الزام هنيو تہ ايريگيشن عملدار لاپرواهي جو مظاهرو ڪري رهيو آهي ۽ واهہ صفائي ڪرائي وڃي ۽ واهہ سائو گاهہ ۽ گندگي ختم ڪئي وڃي. تہ جيئن پاڻي جي رواني بحال ٿي سگهي ۽ زرعي زمينون پيهر آباد ٿي سگهن هنن خبردار ڪيو تہ جيڪڏهن جلد قدم نہ کنيا ويا تہ نہ صرف فصل مڪمل تباهہ ٿي ويندا پر ڪيترائي هاري سخت معاشي بحران جو شڪار ٿي سگهن ٿا

بقایا | عوامي سوچ | 13

پوپان تڪر جي نتيجي ۾ 8 درهين جو نينگر صداقت علي ملاح موقعي تي ئي فوت ٿي ويو جڏهن تہ سندس نوجوان پيءُ صدام حسين ملاح سخت زخمي ٿي پيو. جنهن کي ڪٿنئي جوڳي حالت ۾ سيوهڻ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. حادثي بعد ترڪ ڊرائيور ترڪ سميت موقعي تان فرار ٿي ويو.ترڪ وارو ڊرائيور زخمي ۽ فوتي نينگر کي ڪنڊي ڀي ايچ ڪيو اسپتال دادو آندو. پي سيڪشن پوليس جو چوڻ آهي تہ مٿرساييڪل جو ترڪ کي پوپان تڪر هنيو جنهن سبب حادثو پيش آيو. نوجوان زخمي جي سٽ ۽ سهنڀي فوت ٿي ويو. جڏهن تہ وارثن پاران اڃا تائين ٿاني تي اطلاع نہ ڏنو ويو آهي. واقعي بابت وڌيڪ جاچ جاري آهي. فوتي نوجوان ۽ ترڪ ڊرائيور ڳوٺ سونسياڻي جا رهواسي آهن. لاش گهر پهچڻ تي گهر ۾ ڪهرام مچي ويو.

بقایا | عوامي سوچ | 14

ڀ مقابلو ٿيو. جنهن دوران هڪ ملزم کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو ويوپوليس موجب گرفتار ملزم جي سڃاڻپ مسمات رفيق لال محمد اسحاق مڪراني بلوچ آهي ٿاني. جيڪو آمري استاب جو رهواسي ٻڌايو وڃي ٿو ملزم جي قبضي مان وارداتن ۾ استعمال ٿيندڙ پستل پڻ هٿ ڪيو ويو آهي.شوءرعاتي جاچ دوران معلوم ٿيو آهي تہ گرفتار ملزم منشيات (اڪس) جي سپلائر ۽ وڪري، رهنزي ۽ موٽر سائيڪل ڦرڻ جي ڪيترين ئي واردتن ۾ ملوث رهيو آهي، جڏهن تہ سندس خلاف ٿاني، مڪلي ۽ ٻين علاقن ۾ بہ ڪيس داخل آهن.پوليس موجب مقابلي دوران ملزم جا ٻيا ساٿي فرار ٿيا ۽ ڪامياب ٿي ويا. جن جي گرفتاري لاءِ ڇاپا هنيا پيا وڃن زخمي ملزم کي علاج لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. جڏهن تہ سندس مڪمل ڪرمنل رڪارڊ بہ چيڪ ڪيو پيو وڃي پوليس جو چوڻ آهي تہ واقعي جي وڌيڪ جاچ جاري آهي

بقایا | عوامي سوچ | 15

ورسي سپر سنڌڙي هوٽل ڪولاڻ جيٽل ۾ وڏي عقيدت سان ملهائي وئي، جتي سندس شاعريءَ تي مشتمل ڪتاب ”سونهن ساجن جي سر بس“ (مرتب: پروفيسر امتياز حسين مهيسر) جي پڻ پذرائي ڪئي وئي.تقريب جي صدارت ڊاڪٽر شاهہ اڀڙو ڪئي، جنهن تہ آرگنائيزر پروفيسر امتياز حسين مهيسر هو تلاوت حافظ مشتاق احمد مهيسر ۽ نعت نصرالله ڪنهڙو پيش ڪئي، جڏهن تہ نظامت استاد محمد اسحاق جاڻيو ڪئي.مهمانن ۾ شفيق احمد مهيسر ،ڊاڪٽر غلام اڪبر مهيسر، خاوند ڏنو لاڙڪ، عاجز غلام رسول ابڙو، علي حسن سرڪي، حزب الله سومرو، منظور حسين مهيسر، غوث بخش عباسي، سيد علي شاهہ ڪيلاري، چام انعام الله مهيسر، خان شفقت مهيسر ۽ مقصود محمود مهيسر شامل هئا تقريب ۾ ڊاڪٽر رستم لاڙڪ، گوهر لطيف لاڙڪ ، انور سانول ابڙو، ڊاڪٽر نور پريسي، سڳهڙ فقير زاهد حسين مهيسر ، خليق احمد مهيسر ، محمد عاڪف ڪنڌڙو ، پروفيسر گل ڪٿور ، گل بهار ڪٿور، غلام مرتضي مهيسر، حبيب الله ميمڻ، ماجد ميمڻ، غلام اصغر پڻيو، ارشاد احمد مهيسر، پنهل ڪاچراڻي، اعزاز سومرو، محمد صالح لاڙڪ بنگل خان ڳهمرو، عبدالاحد مهيسر، اظهر ابڙو، بشير احمد مهيسر، ممتاز عادل برڙو، محمد هاشم پٽي، گلشن علي سنديس ابڙو، وشال اسيم، صفدر علي مهيسر، ضمير حسين منگي، سبحان علي بلوچ، خان الطاف مهيسر، خان آفتاب مهيسر، ماجد حيدر مهيسر ۽ فقير زبير احمد مهيسر سميت وڏي اڻڪ ۽ علمي ۽ ادبي شخصيتن شرڪت ڪئي.مقرن چيو تہ حافظ محمد اسلم مهيسر جو ڪلام عشق الاهي ۽ عشق رسول سان پرپور آهي، جڏهن تہ هن 1942ع ۾ ”پريمر پارٽي“ جو بنياد رکي هيٺ جو پيغام عام ڪيو پروفيسر امتياز حسين مهيسر جي ادبي خدمتن کي بہ پرپور خراج پيش ڪيو ويو

بقایا | عوامي سوچ | 16

آرٽ سرڪل جي صدر قادر جاڪو سينئر نائب صدر استاد يعقوب ڪلهوڙو منظور جاڪو رشيد راجا ذوالفقار عيسيٰ يوسف ميراڻي جن چيو تہ اج آسان جو هي احتجاج ڪراچي ۽ پوليس پاران ٿيل تا انصافي ۽ ڦوريءَ جي ساٿارين خلاف آهي ڏيڍ سال اڳ ڪراچي وڃ شهر مان سنڌي مزاحيہ اداڪار واحد انڌڙ کان هٿياران جي زور تي اتور 649 BRU قبڪ ڪئي وئي ڦورو گرفتار ٿيا واحد ڦورن جي سڃاڻپ ڪئي وئي پوليس جي آشرواد سان ڦورو آزاد گهمن پيا واحد گذريل ٽن مهينن کان ڪراچي پريس ڪلب احتجاج تي ويٺل آهي پر اهڙا حڪام توڙي پوليس پاران ڪو بہ تدارڪ نہ ٿيو آهي.مقرر چيو تہ ان ڪانسواءِ دانش بلدرز جي ديوان اشوڪ ڪمار پنهنجي پٽ سائين جي مدد سان ڪوهستان جي ڪيترن ئي ماڻهن کان زمينون خريد ڪيون هيون، جن زمينن جا ماپ ڪرائي ڏنگ نشان ڪڍڻ باوجود متاثر ڪوهستان واسين کي پنهنجي زمينن جا معاوضا ملي نہ ٿا سگهيا. رڳو ڪسن گذريل 5/6 سال کان ڪوڙا دلاسا ڏنا پيا وڃن. پر زمينن جا معاوضا ملي نہ ٿا سگهيا. هن اهو پڻ انڪشاف ڪيو تہ ڪراچي جي معاوضي جا چيڪ ڏنا ويا. جيڪي پڻ ڪوڙا نڪتا آهن. جنهن ڪري زميندار سخت پريشان آهن. هن ڊي سي ٺٽو جي نوڪرين مان هڪڙي بہ نوڪري هن حقدار خاندان کي نہ ڏني افسوسناڪ عمل آهي هنن جو چوڻ آهي تہ جيڪڏهن جونيڊيل نمائندا صاحب حيثيت ماڻهن بدران پنهنجي تڪن ۾ موجود بيمار، لاوارث، محتاج ۽ حقدار ماڻهن کي ترجيح ڏين ها تہ ملن ها ۽ سندن دور سونهري لفظن ۾ لکجي وڃي ها

بقایا | عوامي سوچ | 17

جتي عدالت ۾ پيش ڪيو ويو جتي پوليس پاران جوابدار کي ريمانڊ لاءِ عدالت آڏو پيش ڪندي وڌيڪ جاچ لاءِ 4 ڏينهن جي جسماني ريمانڊ حاصل ڪري ورتو. جڏهن تہ عدالت جوابدار کي پوليس حوالي ڪري ڇڏيو. پوليس موجب جوابدارن کان جاچ دوران وڌيڪ اهم انڪشافن جي اميد آهي ۽ ڪيس جي مختلف پاسن تي جاچ جاري آهي. ياد رهي تہ فهميده لغاري ڪيس ۾ پوليس بن مک جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ جي دعوي ڪئي آهي جنهن ڪاليج جي ليکچرار عابد لغاري ۽ ڪاليج شاگرد جوابدار عبدالله کي پوليس گرفتار ڪري ورتو آهي

بقایا | عوامي سوچ | 18

پاران ب پ ب ايم پي اي برهان خان چانڊيو جي مان ۽ تقريب ڪوئاڻي وئي، جتي ب پ ب ايم پي اي ڪي سنڌ جي ثقافت آجرڪ تويي ۽ پٽڪو پاراليو ويو. تقريب ڪي خطاب ڪندي ب پ ب ايم پي اي برهان خان چانڊيو چيو تہ پراري هميشہ مان ۽ عزت ڏني آهي آس ان بہ هميشہ پراري جي ماڻهن سان ڏاڪ سان ڪڍ ڏيندا آهيون ۽ ٻيڪ ٻيلا رهندآسين. ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي ب پ ب ايم پي اي برهان خان چانڊيو چيو تہ اڳوڻو وڏو وزير لياقت جتوئي جي دادو ضلعي ۽ سياست مڪمل طور ختم ٿي چڪي آهي. سوشل ميڊيا تي جيڪي افواهہ هلن پيا تہ لياقت جتوئي ب پ ب ۽ شامل ٿئي پيو. الهي افواهہ ڪوڙا آهن. مڪمل ڪوڙي جيان سندس سياست آهي اڳ ڪي ڪئين ۽ وڃهندآسين. پيپلز پارٽي دادو ضلعي ۽ پهريان بہ سرخرو رهي آهي ۽ رهندي. ب پ ب ۽ لياقت جتوئي جي ڳنڍائش ناهي. دادو ضلعو ب پ ب جو قلعو آهي ۽ هميشہ رهندو، ان موقعي تي مظهر چانڊيو، رئيس گل حسن چانڊيو، رئيس منار علي چانڊيو،ارسلان چانڊيو، نثار چانڊيو، حبيب چانڊيو، بلاول چانڊيو، شهزاد چانڊيو، عبيد نياز چانڊيو ۽ پيا موجود هئا.

بقایا | عوامي سوچ | 19

فسوس ناڪ واقعي بابت رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي جڏهن ايس ايس پي خيرپور جي حڪم تي ڈي پي ايس پي گمبٽ ڳوٺ ويو واهن پوليس پڪتون قائم ڪيون ويون ۽ شڪ جي بنياد تي 10 ڪان مڇي شڪي جويدارن کي پوليس گرفتار ڪري ورتو آهي ۽ پوليس پاران جويدارن جي گهرن کي گهرن کي ڌاڻي پٽ ڪيو ويو آهي جڏهن تہ ايس ايس پي خيرپور ڈي ايس پي گمبٽ جو چوڻ آهي تہ جستائين جويدارن کي گرفتار نہ ڪيو ويندو تستائين پوليس پڪتون قائم رهندڙن ۽ جلد جويدارن کي گرفتار ڪيو ويندو

بقایا | عوامي سوچ | 20

جتان ضروري ڪارواڻي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو جوٽيجا برادري جهڙي تڪرار سبب فوتن جو لاش وڏي 6 ڏينهن کان ڦريل آهي ۽ ڪافي زخمي ماڻهون سميت راڻيپور اسپتالن ۾ زيري علاج آهن جن جي بہ حالت ڳڻتيءَ جوڳي ٻڌائي پئي وڃي

بقایا | عوامي سوچ | 21

جي انتظامي طرفان رات وچ ۾ ان مان پٿر ڪڍي پنهنجي ڪر ۾ استعمال ڪرڻ جو انڪشاف. شمس ڊئر کي نقصان پهچڻ جو خطرو وڏي ويو. ڪوهستان واسي سخت پريشان ٿي پئي طرف گذريل 5/6 سالن کان مقامي ماڻهن پاران رکو ڪيل زمينن تا ڪين بلدر مافيا پاران معاوضا نہ ملڻ ڪري پڻ سخت پريشان. جن فورن رکو ڪيل زمينن جا معاوضا ڏياري پريشاني کان بچائن جي گهر ڪڍي ڇڏي ان سلسلي ۾ ڪوهستان جي سماجي اڳواڻ ڪوهستاني محمد انور جاڪو صحافين سان گالهائيندي انڪشاف ڪندي چيو آهي تہ ڏٺي جي ڪوهستان سٽ پاڪي هڪ جي مڪان فتوحي ۽ قائم فرحان علي وارث سٽي جي انتظامي سنڌن ڳوٺ پرسان قائم شمس ڊيئر کي لڳل پيچينڪ جي پٿرن کي ڪڍي پنهنجي ڪر ۾ استعمال ڪري رهي آهي. جنهن ڪري برساتن دوران شمس ڊئر کي نقصان پهچڻ جو خطرو وڏي ويو آهي. جيڪو وڏو نقصان ڪري سگهي ٿو. ڪوهستاني محمد انور جاڪو وڌيڪ چيو تہ ان ڪانسواءِ دانش بلدرز جي ديوان اشوڪ ڪمار پنهنجي پٽ سائين جي مدد سان ڪوهستان جي ڪيترن ئي ماڻهن کان زمينون خريد ڪيون هيون، جن زمينن جا ماپ ڪرائي ڏنگ نشان ڪڍڻ باوجود متاثر ڪوهستان واسين کي پنهنجي زمينن جا معاوضا ملي نہ ٿا سگهيا. رڳو ڪسن گذريل 5/6 سالن کان ڪوڙا دلاسا ڏنا پيا وڃن. پر زمينن جا معاوضا ملي نہ ٿا سگهيا. هن اهو پڻ انڪشاف ڪيو تہ ڪراچي جي معاوضي جا چيڪ ڏنا ويا. جيڪي پڻ ڪوڙا نڪتا آهن. جنهن ڪري زميندار سخت پريشان آهن. هن ڊي سي ٺٽو جي نوڪرين مان هڪڙي بہ نوڪري هن حقدار خاندان کي نہ ڏني افسوسناڪ عمل آهي هنن جو چوڻ آهي تہ جيڪڏهن جونيڊيل نمائندا صاحب حيثيت ماڻهن بدران پنهنجي تڪن ۾ موجود بيمار، لاوارث، محتاج ۽ حقدار ماڻهن کي ترجيح ڏين ها تہ ملن ها ۽ سندن دور سونهري لفظن ۾ لکجي وڃي ها

بقایا | عوامي سوچ | 22

ڪراچي جو اجلاس ڪندڙ ڏينهن ڪراچي آرٽس ڪاونسل جي گل رنگ هال ۾ نايب صدر منصور ڪوڪر جي صدارت ۾ ٿي گذريو.جنهن ۾ انجمن ترقي پسند مصنفين سنڌ جي صدر رياض شاهد ڊائو خصوصي طور تي شرڪت ڪئي - جڏهن تہ اجلاس جي ڪارروائي انجمن ترقي پسند مصنفين ڪراچي جي جنرل سيڪريٽري نعيم احمد شيخ هلايي - جڏهن تہ انجمن جي خزانچي گل محمد منگي، پريس سيڪريٽري لياقت عباسي، ناميراي شاعر اظهر ٻانهن، صحافي ۽ ليکڪ عبدالحميد منگي، ايڊوڪيٽ واحد بخش ناريجو ايڊوڪيٽ الله بخش منگي، طفيل احمد شيخ ۽ ايڊوڪيٽ لطيف راولاڻي شرڪت ڪيو.اجلاس ۾ فيصلو ڪيو ويو تہ نيون ٻاڊي جي ڇپائي لاءِ ڪمرو ڪندڙ رهندي. شاهد ڊايوچيو تہ انجمن ترقي پسند مصنفين ڪي متحد، متحرڪ ۽ هڪ ڪرڻ لاءِ پيش رفت مثبت نموني جاري آهي ۽ جلد سڏا نتيجا سامهون ايندا. تہ موقعي تي معروف صحافي ۽ روزاڻي ڪاوش جي عيوضي غلام مصطفيٰ ملاح سان سندس امڙ جو لاڏاڻي تي ڏک جو اظهار ڪندي ساڻس سان تعزيت ڪيي ويي - اجلاس ۾ انجمن کي ڪيترا ڪم ڪرڻا آهن. جن ۾ ڪتابن جي ڇپائي ۽ سرگرم

ڪرٽ غلام محمد پڇمائي ميڪهوراڙ ويلفيئر ايسوسيئيشن پاران سالياني ڪميونٽي جوش ۽ جذبي سان منعقد

تقريب ۾ پيلزپارٽي تعلقہ صدر حاجي محمد رفيق ڀڳڙي ۽ بدين ضلعي وائيس چيئرمين فدا حسين ميندرو مهمان خاص طور شرڪت

لڇمڻ داس ميڪهوراڙ سميت بين معزز شخصيتن، پڇمائي ڪميونٽي جي بزرگن ۽ نوجوانن وڏي اڱڻ ۾ شرڪت ڪئي

پڇمائي ڪميونٽي جي شاگردن کي مهمانن پاران شيلڊون ۽ انعام ڏنا سندن حوصلا افزائي ڪئي وئي

ڪوٽ غلام محمد(رپورٽ: محمد رفيق چنڊ) ڪوٽ غلام محمد ۽ فتح ڪرون شادي هال ۾ پڇمائي ميڪهوراڙ ويلفيئر ايسوسيئيشن پاران تعليم ۽ ٻڌنڀ ڪميونٽي جي بهتري بابت سيمينار ڪرايو ويو. جنهن ۾ ڪوٽ غلام محمد ۽ ڪرون جي سڀني شاگردن کي شيلڊون ۽ انعام ڏنا ويا. هن موقعي تي ڊاڪٽر ڪرشنا ڪمار، ڊاڪٽر ڪلپنا ڪمار، ڊاڪٽر ڪلپنا ڪمار، ڊاڪٽر ڪلپ